

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De S. Bladulpho Monacho Bobiensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

Ex mss.

S. Maximus : Ad præsens est, qui potest me eripere de manu tua. Ille autem evaginato gladio voluit eum interficere; confestimque gladius de manu ejus cecidit, et ipse totus, manus pedesque et caput simul curvata sunt, et nubes de cælo cecidit; et oculi eorum excæcati sunt ab hora tertia diei usque ad horam septimam. Interea S. Maximus monita salutis eis prædicabat. Tunc circa horam septimam oravit S. Maximus, et ait : Oro Domine ut aperiantur oculi istorum, et videant; et continuo aperti sunt oculi eorum, et sani recesserunt, præter eum qui caput ejus amputare voluit. Tunc introivit satanas in unum ex ipsis, et arripuit lanceam suam, et percussit S. Maximum in latere, et mox genu fixit in terra, et ait : Gundramne male egisti, propter quod lancea me perforasti. In ipsa hora Gundramni totum ejus corpus vulneratum est, atque a vermibus consumptum, tertia die mortuus est.

Maximus lancea confoditur.

Interfectorem vermibus consumitur.

CAPUT V.

Sancte moritur, miraculis clarus.

Suscipientes igitur fratres S. Maximum, portantes eum in claustra monasterii in diversorio loco; flebant enim fratres S. Maximum, quia talem amittebant Patrem. Tertia hora noctis, apparuit ei Angelus Domini et dixit ei : Maxime, Maxime. Cui S. Maximus respondit : Quis es tu? et Angelus ad eum : Ego, ait, sum Angelus Domini, qui te ad locum istum adduxi : noli timere, crastina die videbis mirabilia, quæ hactenus non vidisti. Videbis S. Michaelem cum choro Angelorum gaudentem cum magno psalentium choro ad te venientem, ut te suscipiat leniter, opera enim tua semper lenia fuerunt. Tu Sanctus es, et Sanctorum meruisti consortium. Tu es Martyr, qui pro Christi nomine sanguinem fudisti, qui minas non timuisti, sed semper ad cælestia regna anhelasti. Qui tunc vigilantes in domo illa fuerunt, sermones Angelicos cuncti audierunt.

Maximus ab Angelo Monetur se postridie moriturum.

26 Iterum recordatus est Sanctus Dei Maximus in voce Angeli clamantis et dixit : Domine nuntiatio nobis de hoc monasterio, cujus cura sit me recedente. Angelus inquit ad eum : Magentius habebit custodiam hujus monasterii post te, quoniam et ipsi corona est promissa. Die autem crastina hora sexta vocavit ad se S. Maximus monachos suos, quibus circumstantibus, jussit eis vinum dare, et accepto calice S. Maximus gratias Deo agens benedixit eum, et bibit, et monuit fratres bibere in amore caritatis. Et petens eis veniam, si forte contra aliquem peccasset, ut ei indulgerent; et osculans eos, et valedicens eis.

Jubetur Magentium præficere monasterio.

Præbibus valedicit suis.

27 Accidit autem ut tunc S. Augustinus Pontifex urbis Arvernensium provincie ibidem interesset, similiter et Paschasius Viennensium Archiepiscopus; ex quorum adventu cor S. Maximi gaudio magno repletum est : Ecce, inquit, adventum Patribus meis : et multi in circuitu ejus adstabant infirmi de variis infirmitatibus, qui quinque ex ipsis sani recesserunt. Tunc Augustinus Episcopus dixit : Laudemus Dominum in beato martyrio S. Maximi. Paschasius Episcopus dixit : Ad virum Dei ægri veniunt, et sanantur.

* non reperitur hic in catalogo Episcoporum Arvern. apud Savaronem.

Ægri adstantes sanantur.

28 Tunc audiens S. Maximus Angelicos spallentium choros, et ait : Precor vos Patres et Fratres ut suscipiatis me, et bonum mihi detis comitatum, et muniens se signo sanctæ crucis migravit in Domino. Et sustolentes eum de eodem loco cum magno spallentio Clericorum, ut mos est, et mane surgentes, cum suis expletis vigiliis cum reliquiis et vas unctione, posuerunt eum in monumento suo. Passus est iv Nonas Januariarum in anno xii sub Flotario Rege, et est tumulus ejus bene compositus in domo bene fundata in honore Dei summi, et ibi requiescunt reliquie S. Joannis, et S. Victoris ex latere deorsum contra Aquilonis plagam super Limonia fluenta : ibi sacratum corpus S. Maximi requiescit in pace, ipso adjuvante qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. Amen.

Signans se Crucem moritur 2 Januarii 625.

Sepelitur.

DE S. BLADULPHO

MONACHO BOBIENSI.

SEC. VII.
II. JAN.

S. Bladulphi in Martyrologio nomen.

Translatio.

Ariovaldum Regem de hæresi reprehendit.

Galesinius, Maurolycus, ms. Florarium, Kalendarium Benedictinum, Usuadi editio Colon. ann. 1490 et 1521, Ferrarius, Wion, Menardus hoc die S. Bladulphi, sive Baldulphi, aut Blidulphi natem referunt. Fuit is monachus monasterii S. Columbani Bobii in Liguria ad amnem Trebiam, sub Ducatu Mediolanensi, ut Ferrarius testatur. Ultima Augusti ejus et plurimum aliorum translatio celebratur, facta anno 1482.

2 Præclarum ad ejus defensionem patrum a Deo miraculum ex Jona Abbate refert Barronius ad annum dcccxxvi, num. 31. Cum aliquo tempore Blidulphus Presbyter, ejusdem Bobiensis monasterii monachus, a beato Patre Attala ad Ticinum urbem directus fuisset, ibique pervenisset, obvium habuit Ariovaldum Regem Longobardorum Arianae sectæ credulum. Is ergo cum vidisset Blidulphum Presbyterum, ait ad suos : De Columbani monachis iste est, qui nobis salutantibus apta denegat respondere. Cumque jam hand procul abesset Presbyter, salutavit eum Rex, ironice tamen. Ad hæc Blidulphus : Salutem, inquit, optarem tuam, si tu seductoribus tuis non faveres, et alienis a veritate Christi doctrinis animum non accommodares. Justum etenim esset, ineffabilem Trinitatem una Deitate confiteri, non tres potestates, sed tres personas; nec

unam trium nominum personam, sed tres in veritate, Patris, et Filii, et Spiritus sancti personas, una voluntate, potestate, et essentia.

3 Hæc paulisper audiens Rex, cum progressus fuisset, iracundia succensus, questus est, se non habere ministros, qui obruente noctis calligine monachum illum ita contumaciter in conspectu suo locutum sollicitarent, et fustibus ac sudibus conscissum morti traderent. Tunc unus vesanior ceteris, ad hoc parandum se respondit esse paratum. Dicit ei Rex : Si voluntati meæ satisfeceris in hoc, muneribus te mox, illucescente die crastino, ditabo. Progressus itaque pessimus ille, alium sibi sceleris socium similem sibi assumit, et obortis tefris tenebris, viam qua monachus a cœna cujusdam Christiani, qui invitaverat eum, ad hospitium regredi debuit, vigilanter custodit. Cum ergo monachus inopinate venisset ad locum custodiae, percussus in cerebro, et omni compage corporis collisus, pro mortuo cadavere relictus est ab ipsis satellitibus, nullo de populo id sentiente : erat enim abditus locus, sed nec vocem dare quiverat, anticipatus loco, et immanibus ictibus.

Lethaliter vulneratur.

4 Porro is ad cujus domum metatus fuerat, nesciens quidem eventum rei, sed tamen suspicatus hoc

Ecurgit, velut a somno, sanus.

hoc ipsum quod evenerat (erat enim et ipse Presbyter) arrepto baculo, venit ad locum, reprensusque jacentem, ac si somno depressum, excitare conatus est. Ad cuius ille vocem, velut ab stratu incolumis surgit, nec plagarum vestigiis apparentibus, cum eo pariter ad hospitium pergit, indicans qualiter a latronibus quibusdam comprehensus, dirissimis plagis mactatus fuisset, nec tamen aliquid inde sensisset.

Percussor arripitur a diabolo.

¶ Peractis deinde causis pro quibus exierat, ad monasterium repedavit. Post cuius discessum protinus ille, qui se spontaneum ad iniquum opus patrandum indiderat, demonio corripitur, et diversis poenarum incendiis flagellatur, commissum facinus exitiabiliter confitetur. Universus autem populus in ejus cruciatibus timore percussus clamavit, et dixit: Quicumque Bobiensibus monachis malum aliquod intulerit, simili ultioni subiacebit: et qui Arianorum persuasionibus acquiescit, tales iras justis iudicis merito sustinebit.

6 Videns facinus suum infelix Ariovaldus divinitus manifestatum, confusus inde, et metuens ne sibi tale quid eveniat; ipsum quem vis horrida torquebat, cum conviatoribus ad B. Attalam dirigit, postulans ut commissum malum ignoscat, spondens se multum ejus obsequio paratum fore, si sua dona dignaretur accipere. Beatus Pater Attalas respondit, se nunquam in perpetuum Ariani hominis dona suscepturum. Rogat tamen universos fratres, ut pro pestifero, qui adductus fuerat, orationem ad Dominum fundant. Quibus attentius orantibus, pestifer ille sanitati redditur, sed vite lucris non diu potitur. Nam cum ad propria redire desideraret, correptus igne febrium, inter penales incendii calamitates vita privatus est. Quem nequaquam juxta aliorum sepulchra sepelire ausi sunt, sed procul ab hominibus in quodam conspicuo loco posuerunt, quo prætereuntes dicerent: Hic jacet ille miser humatus, qui Bobiensibus monachis crudelitatem suam ostendit.

EX JONA ABB.

Bobiensium monachorum precibus liberatur: brevi post moritur.

DE S. ADELARDO

ABBATE CORBEIENSI.

CIRCIT. AN.
CHR. DCCCXXVI.

II JAN.

S. Adalardi nomen in sacris fastis.

Sancti Abbatis Adalardi nomen plerique recentiores suis Martyrologiis adscribere. Hugo Menardus in Martyrologio Benedictino: Apud Corbejam Galliae, Sancti Adalardi Abbatis; qui regio genere natus, rebus hujus sæculi spretis, vigesimo ætatis anno fit monachus: de quo illud legitur, quod quotidie bis saltem mane et vespere sua alienaque peccata profusis uberrime lacrymis deploraret. Abbas autem creatus, ita in omni virtute floruit, ut Antonii sanctissimi Abbatis nomine, illum aliqui appellarent. Eadem fere habent Arnoldus Wion, et Petrus Galesinius. Meminerunt ejus Ferrarius in generali catalogo Sanctorum, Usuardi editio Colonien. anni 1321. Martyrologium Germanicum, Molanus in additionibus ad Usuardum, et in Natalibus Sanctorum Belgii, Auberbertus Miræus in fastis Belgicis et Burgundicis, Antonius Sanderus in Hagiologio Flandriæ. Quidam eum 1 Januarii referunt. Appellatur etiam ab aliis Adelhardus, Adalardus, Alardus, et a Baronio Adelrhodus.

Vita scripta a S. Paschasio Ratberto, et a S. Gerardo.

2 Vitam ejus scripsit S. Paschasius Ratbertus, de quo nos xxvi Aprilis. Ea pridem edita a Surio est, ac deinde a Sirmondum nostro cum ejusdem S. Ratberti operibus: quas inter se editiones contulimus, recensuimusque ad varias lectiones ex ms. Corbejensi ab Antonio Fortio monacho Corbejensi ad eundem Sirmondum transmissas, nobisque ab eo communicatas. Adjecimus aliam S. Adalardi vitam et miracula, auctore S. Gerardo monacho Corbejensi, ac deinde primo Abbate Silve Majoris in Vasconia (de quo v Aprilis agemus) ex vetusto codice Bertiniano descripta. Habetur alia brevior vita in mss. Rubæ vallis.

Ejus elevationis 11 Aug. et 10 Octob. Ex Uscia Flandriæ pago oriundus.

3 Vita S. Adalardi compendium habet Molanus in Natalibus Sanctorum Belgii; ac tandem subdit: Natalem habet die secunda Januarii, sed elevationis memoriam die xi Sextilis, in nullo tamen Martyrologio eo die illius reperi nomen. At ms. Florarium die x Octobris elevationem consignat. Sed pergit Molanus: Multiplici autem de causa inter SS. Belgii est memorandus: Primum quod Mejerus referat eum ex Uscia oriundum esse, prope Aldenardam. Distat autem Uscia a

dieta civitate uno miliari, via Brugensi; vulgo Hayse. Alibi lego Usciam fuisse patrimonium Adalardi, sicut etiam fuit Berthemum, territorii Lovaniensis non obscurus pagus. Et utriusque parochiæ Abbas Corbejensis est patronus. Accepi autem a Pastoribus Aldenardensibus, non illis quos illustres Martyres cognovimus, sed ab eorum successoribus, festum S. Alardi quondam in Hussia celebre fuisse, et in ore vulgi esse, eum inde oriundum: fontem quoque inibi reliquisse, qui in presentiarum ab eo nomen servat.

4 Sed et aliæ sunt causæ, ob quas inter Belgas memoretur. Pertinet enim ad genealogiam Pipinorum et Magni Caroli, primorum Brabantiae Ducum, ut ex supradictis agnoscitur. Et postremo, Corbeja se annue ex donatione Adalardi valde multa ex Belgio recipere, et plura recepisse cognoscit. Vixit tamen extra nostrum Belgium, prout nunc sunt limites, in Corbeja videlicet Franciæ, Artesiis contigua: et cum æquivoco suo Saxoniae Corbejam struxit. In utroque autem monasterio et pietas et studia multum viguerunt. Imo monasteria hæc plantaria fuerunt primorum Bremensium Archiepiscoporum, qui Aquilonares regiones converterunt.

Corbeja Franciæ et Saxoniciæ laus.

5 Paucis deinde interjectis subdit idem Molanus: Ex dictis liquet aberrare quosdam Berthemii incolas, qui S. Adalardum describunt Haymonis filium minorem natu, in suo pago nutritum cum giganteo equo, quem in templo depictum habent: cum ex citata historia constet eum fuisse majorem natu, ex patre, ut lectiones festi habent, Bernardo, fratre Pipini Regis. Constat tamen ex authenticis instrumentis, etiam ipsius sancti viri manu subscriptis, multa in Berthem, ex donatione ejus, a Corbeja, quædam etiam ab incolis possideri.

Fabula Berthemiansium de S. Adalardo, ejusque equo, explosa.

De S. Adalardo, alteroque Adalardo ejus discipulo et Corbejæ Saxoniciæ Fundatore haud pauca dicuntur ad xv Junii, cum de S. Viti translatis reliquiis agatur; quamquam Gerardus Abbas in Prologo illius historiae auctorem reprehendat.

NOT. 32.

VITA